

בית המישפט בשכם
חוק ירדני

מאחר שהמישטרה עצרה בינתיים חשוד אשר הודה ברצח הזקן, נשלחה הגופה למכון הפאטולוגי לנתיחה מלאה.

גאווה שכס

החשוד ברצח, היה צעיר בן 27, תושב כפר ענתא, אנואר שריף מוחמד נסאר. הוא מסר למישטרה שתי הודאות בדבר הסיבה לרצח.

באחת ההודאות סיפר, כי נפל סיכסוך בינו ובין הזקן, מכיוון שלפני כמה שנים הלשין עליו הזקן וגרם למאסרו. לדבריו, החליט לנקום בו. הגירסה השנייה שמסר היתה, כי קיווה למצוא במערה אוצר שאותו חסך הזקן בימי חייו. אולם במערה לא היה כל אוצר ואפילו כל חפץ הראוי לגניבה.

מימצאו של ר"ד בלוח הלמו את סיפורו של החשוד בדבר הדרך שבה רצח את הזקן. למרות הפרש הגילים הגדול בין השניים, חשש הרוצח להתמודד ישירות עם יריבו. הזקן היה איש חסון ובריא, והרוצח חשש כי לא יצליח לגבור עליו.

לכן חיכה הרוצח על גג המערה ביום השישי, עד שהזקן יצא להתפלל. או זרק מן הגג אבנים גדולות שפגעו בראשו של הקשיש והממו אותו. אחר כך ירד הצעיר מגג המערה והלם בכוח רב כתזוהו של הקורבן. המכות היו כליכך חזקות, עד ששברו את כל עצמות החזה של הזקן.

שכה השתמש כשולחן וארון. כמה סמרטוטים ששימשו לו כמירבץ, ושמיכה ישנה. לידו על הריצפה היתה מוטלת פיתה גדולה ועבישה, וכמה פירות רקובים. כאשר בחן הפאטולוג את הגופה

שמעו ממנו כל אות-חיים, עלו למערתו הבוררה. המערה היתה סגורה כדלת עץ כבדה שהתקין הזקן כמו ידיו, והיתה נעולה מבחוץ במנעול גדול. עובדה בלתי-רגילה זו עוררה את

כל התחיל במכון הפאטולוגי. ר"ד כצאל בלוח, הפאטולוג הנודע, סיפר לי כי הוא נוסע לבית-המישפט המחוזי בשכם, כדי לתת עדות מומחה כעניין רצח. מעולם לא שמעתי ולא קראתי על

המישטרה. ר"ד בלוח הזמן להעיד בבית-המישפט בשכם כחודש יוני. הגענו לבנין התביעה הכללית כמבואות שכם ביום הקבוע. הבניין בנוי אבן וצמוד לבניין בית-המישפט הפקיד הודיע לנו מייד כי המישפט נדחה, ויהיה עלינו לחזור שנית במועד אחר. בינתיים הזמין המזכיר לכולנו משקה קר, והושיב אותנו כחדרו של התובע המחוזי.

אחד מעורויו של התובע, שלום אלטיף, שומרוני תושב שכם, קיבל אותנו כסכר-פנים נאה, וכיבד אותנו גם כן במשקאות קרים ובקפה. הוא סיפר כי המישפט נדחה בגלל מחלתו של אחד משלושת השופטים, והודיע כי על ר"ד בלוח לבוא בתאריך אחר בינו, שנקבע עליידי בית-המישפט.

אלטיף ושטר ערכי בעל שפם עבות היו שני האנשים היחידים בבית המישפט שדיברו עברית על בוריה. הם הסבירו לנו את הנוהג בבית-המישפט, והבטיחו כי אם נרצה לצלם בפעם הבאה — נוכל לבקש זאת מנשיא בית-המישפט, והוא בוודאי ייעתר לנו. בגלל כבודו של ר"ד בלוח, הזמנו ללישכתו של נשיא בית-המישפט, כבניין הצמוד. הלישכה נמצאת בקומה השנייה, ועולים אליה כמדרגות צרות ואפלות.

הלישכה עצמה רחוקה מאוד מלהיות רומה לזו של נשיא בית המישפט המחוזי בתל-אביב. זהו חדר לא גדול שקירותיו צבועים בצבע אפור עכור. מהתיקרה מצויים ציטויות מתכת שונים, הנראים חסרי-תכלית. כמה ארונות ספרים ישנים בעלי

רצח איש המערה

דלתות זכוכית מכילים ספרות מישפטית עברית. על מסמרים בקיר תלויות שתי גלימות שחורות, כמו אלה של עורכי-דין ושופטים במדינת-ישראל. היה

נשיא בית-המישפט המחוזי, השופט זוהיר בישטאווי, הוא גבר נאה ונשוא פנים. הוא ישב בראש שולחן גדול הבנוי כעין האות האנגלית טי. על שורות של כיסאות שניצבו ליד הקיי רות ישבו עורכי-דין שונים, שהיה להם

בית המישפט בשכם סיים את הדיון ב־15 דקות

עניין עם הנשיא. השופט הסביר לנו שוב, כי במישפט רצה יושבים לדין שלושה שופטים, ובגלל מחלת אחד מהם אין אפשרות לדון בתיק ביום שנקבע, לכן יהיה על הרופא לחזור פעם נוספת. הוא היה אדיב ונימוסי ביותר, ונהג ברופא שאותו הוא מכיר מהודמנויות קודמות, בכבוד רב.

כדי לפצות אותנו על נסיעה שהיתה לשווא, הזמין השופט בטלפון "ממת" קים המיוחרים לשכם". בתוך דקות הביא אחר מעוברי בית-המישפט קופסת קרטון גדולה וכמה כפות. בקופסה היו עוגות גבינה כנאפה ועוגות מסוג אחר, שהן גאוותה של שכם.

השופט הזמין אותנו ואת כל עורכי-הדין שנכחו במקום להצטרף לאכילת העוגות. כל אחד שלח כף

חשדם של בני-המישפט, והם ערכו חיפוש קצר ליד פתח המערה. הם מצאו שתי אבנים גדולות מגוללות ברם, זוג סנדלי-גומי של הזקן, שאחת מהן היתה מוכתמת ברם, וכמה מלבושים ישנים. בני-המישפט הועיקו את המישטרה.

כאשר נפרצה הדלת, נמצא הישיש שוכב בתוך המערה על גבו. הוא היה מת מזה כמה ימים. גופתו היתה עירומה ומכוסה בשמיכה ישנה. ידיו של המנוח

ירך פעולתם של בני-המישפט בגנה, הייתי סקרנית מאוד.

כאשר שמעתי את פירטי המיקרה, נברה התעניינותי עוד יותר.

ר"ד בלוח סיפר, כי המנוח היה בן 85. הוא התגורר במערה גדולה שחצב ברכס ההר, במרחק של יותר מחצי קילומטר מכפר, ענתא.

עיסא חסן אברג'מוס היה גבר חזק חסון, למרות 85 שנותיו, ואורח חייו היה הסגפני. כבדיקה שלאחר המוות

הצעיר בן ה־27 נזקק לתחבולות כדי לרצוח את הישיש בן ה־85

היו פשוטות לצידי גופו כתנוחה בלתי טיבעית.

ר"ד בלוח הזמן מייד למקום, והוא הגיע למערה בשעות-הערב המוקדמות. הדרך למערה היתה קשה. בסביבה לא היו בתים, האור היחיד היה אור הירח, והשביל הצר שעלה למערה לא נועד למכוניות.

השוטרים הסבירו לר"ד בלוח כי עצרו כבר בכפר גבר צעיר החשוד ברצח. הם ביקשו ממנו לברוק את הגופה, כדי לגלות את סיבת-המוות. המערה הותירה ברופא רושם רב.

קשה היה להאמין, כי ב־1983, במרחק של פחות משעה נסיעה מתי-אביב, מתגורר אדם בתנאים של איש-מערות. המערה שחצב הזקן לעצמו היתה גדולה למדי. בערך שישה מטרים על שיבעה. ריצפתה היתה חשופה. כל רכושו של הזקן היתה חבית הפוכה

שעשה הפאטולוג, התברר כי ליבו של הישיש היה חזק ובריא כמו ליבו של ער צעיר. גם יתר איבריו היו במצב נקיין. נראה היה, כי למרות גילו, לא היה קל לרוצח להתגבר על קורבנו.

אברג'מוס התגורר כנוני במערתו טולת-החלונות שנים רבות. הוא היה רוש מאשתו, שנשארה בכפר יחד עם בני-המשפחה אחרים. בנו של הישיש יגרא לכויית, ומשם היה שולח מדי עם סכומי כסף, שהספיקו למחייתו ול הזקן.

הקשר היחיד של אברג'מוס עם ציוויליזציה היתה תפילת יום השישי. יום זה היה יורד אל כפרו, מתפלל, ונה את המיצרכים הועומים שצרך זוזר למערתו.

ביום השישי באמצע חודש מרס לא ופיץ הישיש לתפילה. בני משפחתו אגו לו, וביום הראשון, כאשר לא